

Informatiebericht SUA

Openbaar

Van	IND / SUA
Nummer & Titel	IB 2026/14 Draagmoederschap
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Regulier
InformIND Thema	Vc B73.2 regulier - gezinsmigratie - minderjarige kinderen - informatie voor de uitvoering
Relatie met	B7/3.2 Vc
Geldig vanaf	12-05-2026
Geldig tot en met	12-11-2026

1 Aanleiding

Dit informatiebericht is een actualisering van informatiebericht 2017/30 inzake draagmoederschap van 24 maart 2017. Voortschrijdende inzichten over de behandeling van draagmoederschapzaken zijn in dit informatiebericht verwerkt. Het informatiebericht 2017/30 komt hiermee te vervallen.

2 Hoe te handelen/Conclusie

Toepassingsbereik informatiebericht

Dit informatiebericht is per direct van toepassing op alle openstaande zaken waarin de wensouder vraagt om hereniging met een kind dat geboren is uit een draagmoeder en dat een vreemdeling is in de zin van de Vreemdelingenwet. Het maakt dus niet uit of het gaat om een binnenlands dan wel een buitenlands draagmoederschapstraject.

Behandeling verblijfsaanvraag

Als de wensouders een verblijfsaanvraag indienen voor het kind wordt allereerst beoordeeld of zij kunnen worden aangemerkt als de juridische ouders van het kind. Het juridisch ouderschap van de wensouders dat in het buitenland is ontstaan wordt niet van rechtswege erkend – er zal eerst steeds een beoordeling door de Nederlandse rechter moeten plaatsvinden. Pas als de Nederlandse rechter de familierechtelijke betrekkingen tussen de wensouders en het kind heeft erkend, wordt ervan uitgegaan dat de wensouders de juridische ouders zijn van het kind.

Het is daarom van groot belang dat de wensouders zich zo spoedig mogelijk wenden tot de Nederlandse rechter. Zolang de procedure bij de rechter loopt, wordt de beslissing op de verblijfsaanvraag met toestemming van de wensouders aangehouden. Zodra de familierechtelijke betrekkingen zijn erkend, wordt de aanvraag verder ter hand genomen en getoetst aan het gezinsherenigingsbeleid. Als een van de juridische ouder(s) Nederlander is, is het kind door de erkenning van de familierechtelijke betrekkingen Nederlander geworden. Eventuele vragen omtrent de afstamming en het Nederlanderschap van het kind, kunnen worden voorgelegd aan het team Nationaliteitsvraagstukken van de Directie Juridische Zaken.

Als er geen procedure met betrekking tot het juridisch ouderschap bij de Nederlandse rechter aanhangig is gemaakt, worden de wensouders met klem op

deze procedure geweest. Als de wensouders vervolgens alsnog een procedure aanhangig maken, wordt de beslissing op de verblijfsaanvraag aangehouden.

Als de wensouders niet reageren of aangeven geen procedure aanhangig te willen maken, wordt de verblijfsaanvraag afgewezen. De afwijzingsgrond zal zijn dat niet kan worden vastgesteld dat het kind het juridisch kind is van de hoofdpersoon. Bij de daaropvolgende belangenafweging in het kader van artikel 8 EVRM moet zwaar in het nadeel van de vreemdeling worden meegewogen dat volgens de Nederlandse wetgeving geen sprake is van familierechtelijke betrekkingen. Het is niet aan de IND om dit te negeren en via artikel 8 EVRM alsnog te berusten in het verblijf van het kind.

Beroepen op het gelijkheidsbeginsel

Mogelijk zijn draagmoederschapszaken in het verleden niet altijd op dezelfde wijze behandeld. Dat had onder meer te maken met onbekendheid met de materie en voortschrijdende inzichten. Dit informatiebericht bevat een uniforme werkwijze die per direct in alle openstaande draagmoederschapszaken wordt toegepast. De IND is er niet toe gehouden om eerdere werkwijzen te continueren.

3 Toelichting

Het komt voor dat de IND te maken krijgt met verblijfsaanvragen voor minderjarige kinderen die zijn geboren uit een draagmoeder. Daarbij kan het gaan om een (al dan niet Nederlands) echtpaar dat gebruik heeft gemaakt van de diensten van een buitenlandse draagmoeder om een kind te krijgen. Landen waarvan bekend is dat er internationale draagmoederschap plaatsvindt zijn onder meer Oekraïne, de Verenigde Staten, Georgië, Canada, de Filipijnen, Griekenland, en Cyprus.

Er kan bij draagmoederschapsconstructies gebruik zijn gemaakt van het genetisch materiaal van de wensouder(s), maar het komt ook voor dat er gebruik is gemaakt van (anonieme) donoren. De draagmoeder in het buitenland is meestal niet de genetische moeder van het kind. In een aantal landen waar draagmoederschap mogelijk is (bijvoorbeeld Oekraïne), worden de wensouders meteen op de geboortakte als de juridische ouders van het kind vermeld. De draagmoeder wordt onvermeld gelaten.

In Nederland mag niet worden bemiddeld bij draagmoederschap. Er bestaan in het Nederlandse recht verder geen specifieke regels waarin draagmoederschap is geregeld en ook de erkenning van in het buitenland tot stand gekomen ouderschap na draagmoederschap is niet specifiek geregeld. Daarom wordt het juridisch ouderschap van de wensouders niet automatisch erkend maar moet dit steeds eerst beoordeeld worden door de Nederlandse rechter.

Als het kind dat is geboren uit een buitenlandse draagmoeder niet uit hoofde van de verkregen nationaliteit reeds toegang tot Nederland heeft, zullen de wensouders zich meestal tot de Nederlandse ambassade wenden voor de afgifte van een Nederlands paspoort ten behoeve van het kind. Deze aanvraag wordt in de regel afgewezen, omdat een buitenlandse rechterlijke uitspraak of een in het buitenland bevoegd opgemaakte buitenlandse geboortakte waarin de familierechtelijke betrekkingen met de buitenlandse draagmoeder en/of de Nederlandse wensouder(s) zijn vastgesteld niet van rechtswege in Nederland kan worden erkend. De Nederlandse rechter moet worden verzocht de in het buitenland onstane familierechtelijke betrekking te erkennen, waarbij een openbare orde-toets plaatsvindt. Gelet op

jurisprudentie valt onder deze openbare orde-toets de beoordeling of het draagmoederschapstraject in het buitenland zorgvuldig heeft plaatsgevonden.

Vervolgens is het mogelijk dat de wensouders door middel van een voorlopige voorziening aan de Nederlandse voorzieningenrechter hebben gevraagd om de Minister van Buitenlandse Zaken op te dragen een nooddocument voor een enkele reis naar Nederland, met eventueel een Schengenvisum, af te geven in het belang van het kind. De rechter wijst dit doorgaans toe als er bewijs is geleverd voor het bestaan van een genetische band tussen een van de wensouders en het kind. De toegewezen voorlopige voorziening in de paspoortzaak leidt er overgens niet toe dat een verblijfsvergunning moet worden verleend, als de ouders na aankomst in Nederland voor het kind een verblijfsaanvraag indienen. Ook in dat geval moet de verblijfsaanvraag worden aangehouden in afwachting van de uitspraak van de Nederlandse rechter met betrekking tot het juridisch ouderschap.

4 Verwachting

De inhoud van dit informatiebericht zal niet worden opgenomen in de Vc. Bezien zal worden of de inhoud ervan te zijner tijd kan worden overgeheveld naar een interne werkinstructie.

5 Afstemming

De inhoud van dit informatiebericht is afgestemd met RVN, JZST en DMB.

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.